Medfinansieras av Europeiska unionen

Datum
2026-10-07

Diarienummer
2026/00008

Protokoll för Övervakningskommittén[1] för det nationella programmet för ESF+ onsdag den 7 oktober 2026

Tid: 10.00-15.00 (inkl. lunch 12.00-13.00)
Plats: World Trade Center, Stockholm. Lokal: Atlanta
Närvarande: se lista

1. **Sammanträdet öppnades**

   Elin Landell, Övervakningskommitténs (ÖK:s) ordförande, öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

2. **Upprop**

   Se lista nedan.

3. **Godkännande av dagordning**

   Dagordningen godkändes och har skickats ut i god tid före mötet.

4. **Protokollet från föregående sammanträde**

   Inga synpunkter på föregående protokoll (3 juni 2026).

5. **Val av justerare**

   ÖK valde Carina Hagelin Kjällman, Försäkringskassan, och Carina Lindfelt, Svenskt Näringsliv, som justerare för mötet.

6. **Anmälningar om överträdelse av EU:s stadga och de grundläggande rättigheterna ESF+ 2021–2027**

   • Föredragande: Maria Rönnbäck, Svenska ESF-rådet

   Maria Rönnbäck informerade om att inga anmälningar om överträdelse finns att redovisa sedan föregående ÖK-sammanträde i juni.

[1] Enligt regeringsbeslutet om inrättande av en övervakningskommitté för det nationella programmet för Europeiska Socialfonden+ 2021–2027 (dnr A2022/00979) ansvarar övervakningskommittén även för övervakning av slutförandet av det nationella socialfondsprogrammet för tillväxt och sysselsättning 2014–2020.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

7. Information från EU-kommissionen

• Föredragande: Alexandra Kirgios och Karl Wallén

Landsrapporten 2026

Alexandra Kirgios informerade om att landsrapporten och landsspecifika rekommendationer inom ramen för Europeiska planeringsterminen presenterades den 3 juni 2026. Den europeiska planeringsterminen är en årlig samordning av politiken rörande ekonomi och budgetfrågor i EU med riktlinjer för hur EU-länderna ska fatta politiska beslut på nationell nivå.

Rapporten och rekommendationerna är underlag inför förhandlingarna om medlemsstaternas NRP-planer.

För Sveriges del lyfts bland annat:

att förbättra utbildningsresultaten, särskilt för elever med sämre socioekonomiska förutsättningar och invandrarbakgrund, hantera bristen på kvalificerade lärare och säkerställa rättvisa i skolsystemet. Utveckla arbetskraftens kompetens och hantera kompetensbrist och kompetensglapp genom riktade aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder och genom stöd och incitament för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden, särskilt av personer med sämre socioekonomiska förutsättningar och invandrarbakgrund.

Karl Wallén informerade om innehållet i Ursula von der Leyens State of the Union-tal den 16 september. Det fokuserade på följande områden:

- Konkurrenskraft och sysselsättning
- Sociala frågor och inkludering
- Säkerhet och försvar
- Klimat och motståndskraft
- Demokrati, rättsstatsprincipen och värderingar

Fördjupad information kring de frågor som berör Socialfonden - Sociala frågor och inkludering:

- **Paket om förenkling för bostäder:** Minska den administrativa byråkratin för att motverka onödiga kostnader och förseningar som begränsar utbudet av bostäder där behovet är som störst
- **En europeisk omsorgsgiv:** Hantera de utmaningar som är kopplade till Europas demografiska förändringar
- **Europeiska universitetsallianser 2.0:** Fördjupa och förstärka samarbetet mellan universitet och högskolor i Europa

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

- **Kompetensgarantier:** Hjälpa arbetstagare inom sektorer som genomgår omstruktureringar att övergå till nya jobb genom åtgärder för omskolning och kompetenshöjning, utbildning på arbetsplatsen samt stöd för sysselsättning

Karl W. gick därefter igenom huvudrubrikerna i paketet om rättvis rörlighet för arbetstagare som presenterades den 15 september.

Se ytterligare underlag i mappen.

Karl W. uppmuntrade ledamöterna i ÖK att återkomma om det finns något särskilt som de borde återkomma kring på ÖK-sammanträdet i december.

Mattias Schulstad, LO, ville veta mer om rekommendationen till Sverige som rör bostäder och vad som kan ingå där. Karl W. svarade att det EU gör är att föra fram rekommendationer för vad som behövs för att stärka arbetet med bostäder i medlemsstaterna. Alexandra K. fyllde på med att det som framför allt nämns inom ramen för planeringsterminen är att Sveriges belåningsgrad är hög i jämförelse med andra medlemsländer. Kommissionen kan ta med sig frågan om bostäder till nästa ÖK-sammanträde. Mattias Schulstad, LO, ser fram emot att höra mer om det.

Åsa Lövelius Kebert, TVV, förtydligade att det har funnits öppningar inom ramen för sammanhållningspolitiken att arbeta med bostadsfrågan men att vi Sverige inte har använt oss av den möjligheten. Det kommer att finnas öppningar även inom ramen för NRP-planen men det är inte klart exakt vad som kommer där för svensk del. Cecilia E. bekräftade att Sverige under 2021–2027 har valt att inte ha med den inriktningen i det svenska programmet då sysselsättning och andra former av social inkludering har varit i fokus.

Elin L. ställde frågan om vad kompetensgarantier innebär, om det är ett samlingsnamn kring de olika delarna kopplat till erkännande av kvalifikationer? Karl W. svarade att paketet om rättvis rörlighet är en del av kompetensgarantierna och att de ännu inte kan presentera närmare vad mer som kommer framöver.

Carina Wilhelmsson, Myndigheten för yrkeshögskolan, ställde frågan om paketet om rättvis rörlighet för arbetstagare kommer att gå igenom ett svenskt ”filter” eller om det går att veta hur detta kommer påverka Sverige?

Karl W. förtydligade att paketet ligger utanför sammanhållningspolitiken och inte är direkt kopplat till budgetförhandlingarna.

8. Information från Arbetsmarknadsdepartementet

- Föredragande: Cecilia Eng

Cecilia E. inledde med att säga att hon enbart hade information avseende nästa period, 2028–2034. Cecilia informerade om att rådet har uppnått förhandlingsmandat när det gäller förslagen till NRP-förordning och ESF-förordning, m.fl, läs mer längre ned. För närvarande förhandlas skälstexter i NRP-förordningen.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

- Status när det gäller MFF-förslaget: I närtid presenterar det irländska ordförandeskapet en ny siffersatt förhandlingsbox. Ambitionen är att nå förhandlingsavslut före årets slut men förhandlingarna kan fortsätta över årsskiftet om man inte kommer överens. Sverige driver, tillsammans med ett antal andra EU-länder, frågan om att få ner budgetomslutningen.
- När det gäller ESF-förslaget har det inte skett några större förändringar under förhandlingen i rådet. Artiklar som rör fattigdom har blivit något mer detaljerade.
- Förhandlingarna om NRP-förslaget har inneburit fler ändringar även om grundstrukturen med att medlemsstaterna ska ta fram en nationell och regional partnerskapsplan ligger fast.

Länkar till underlag:

”NRP-förordningen”: På Allmänna rådet i Luxemburg den 16 juni antogs en partiell allmän riktlinje (PGA) för förordningen om den Europeiska fonden för ekonomisk, territoriell och social sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och havsfrågor, välstånd samt säkerhet (NRP)

”Genomförandeförordningen”: Den 26 juni nåddes en överenskommelse om en PGA om genomföranderamverket

”ESF-förordningen”: På Epsco-rådsmötet (arbetsmarknad och sociala frågor) i Luxemburg den 29 juni 2026 antogs en PGA om förordningen.

Mikael Sandström, Svenska ESF-rådet, har tidigare fått uppfattningen att det som rör socialfonden specifikt inte är det som debatterats mest under förhandlingarna hittills i rådet utan att förordningsförslagen i det avseendet till stora delar kommer se ut som kommissionens initiala förslag gör idag, när rådet inleder förhandlingarna med Europaparlamentet, och frågade om detta även är departementets uppfattning.

Cecilia E. håller med om detta utifrån exempelvis att de särskilda målen i förslag till NRP-förordning som rör sysselsättning, utbildning och social inkludering inte har förändrats i någon stor omfattning under förhandlingarna i rådet. Huruvida procentsatsen att minst 14 % av medlen ska användas för att bidra till de sociala målen, kommer ligga kvar oförändrad är en fråga som avgörs i förhandlingen om långtidsbudgeten. Europarlamentet har rapportörer som gått igenom kommissionens förordningsförslag, bl.a. ESF-förslaget, och föreslår förändringar som går stick i stäv med kommissionen förslag om att ha fonderna samlade. Europarlamentets rapportörer förordar att mer reglering ska återföras till ESF-regelverket med en tydligare fördelning av medel till just ESF. Europaparlamentet väntas behandla rapporten med ändringsförslag i december. Förhandlingar mellan kommissionen, rådet och Europaparlamentet om förordningsförslagen inleds under nästa år.

Mattias Schulstad, LO, lyfte frågan om indikatorer och hur de 14 % ska användas då det finns en oro att dessa medel ska kunna användas för exempelvis infrastruktur. Det har

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

funnits en diskussion kring att insatser ska viktas på olika sätt och vill ha departementets syn på detta.

Cecilia E. bekräftade att det i den föreslagna förordningen om genomföranderamverket framkommer att medlemsstaterna i sin NRP-plan ska koppla insatser till ett antal olika interventionsområden och därefter koppla på indikatorer. De interventionsområden som rör policyområdet sysselsättning, utbildning och social inkludering har olika tyngd i vilket bidrag de har till de sociala målen, och detta uttrycks genom en, s.k. ESF-koefficient. Insatser kan variera från 100 %, 40 % eller 0 % i ESF-koefficient beroende på område.

9. Information från Svenska ESF-rådet

• Föredragande: Mikael Sandström, Maria Rönnbäck och Joacim Rova Grevstig, Svenska ESF-rådet

Mikael Sandström informerade om att det över lag går bra i genomförandet av ESF+. Myndigheten har en pågående diskussion med departementet om bemyndiganderamen som är den ram som talar om för myndigheten hur mycket utestående åtaganden myndigheten får ha. Bemyndiganderamen hänger på hur mycket myndigheten hinner betala ut.

När det gäller NRP-planen jobbar myndigheten med underlag till TVV som sammanställer det till Regeringskansliet. Utgångspunkterna är bland annat de landsspecifika rekommendationerna. Myndigheten anser att innevarande programperioden till stora delar har fungerat bra och utgår därför mycket från den i planeringen framåt.

Mikael S. berättade vidare att myndigheten håller på med en organisationsöversyn inför nästa programperiod. Detta med anledning av dels de ekonomiska förutsättningarna då det nya programmet kommer bli mindre sett till medel, dels utifrån att vi är på väg in i en ny programperiod vilket gör att det är naturligt att se över organisationen. Översynen kan mycket väl landa i att vi inte ska förändra något, men det är bra att göra en genomlysning. Myndigheten kommer under en tid ha två parallella programperioder vilket också kan påverka organiseringen.

Joacim Rova Grevstig informerade om genomförandet av programmet, när det gäller total ram och vad som är intecknat, alltså beviljat i form av bifallna projekt. 83 % är intecknat av total ram, och godkända kostnader utgör 43 %.

Joacim R-G visade därefter siffror för mars-juli 2026 när det gäller genomförandet av respektive programområde. Underlagen finns i mappen.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Joacim R-G informerade om att det pågår diskussioner med departementet om att addera indikatorer även för elever i skolprojekt, så att vi kan redovisa dessa individer.

Marina Carlsson, Funktionsrätt Sverige, frågade om vi möter jämställdhet, andel pojkar och flickor, även i skolprojekten.

Joacim R-G svarade att vi följer pojkar och flickor. Generellt kan sägas att en del saker följer myndigheten upp strikt utifrån mål och vad vi är skyldiga att redovisa, men myndigheten genomför även andra mätningar och analyser som presenteras i andra typer av underlag.

Därefter gick Maria Rönnbäck igenom status i avslutade och pågående revisioner under 2026.

Fram till och med 2025 granskade ECA samma urval som ESV (nu Statskontoret) men från och med 2026 gör de ett eget urval och granskar därmed myndigheten mer direkt.

Revisioner som avser programperioden 2014-2020:
Revisionsrättens granskning av ESV (nu Statskontoret)
Räkenskapsår 2022/2023 – React EU – här framkommer brister i verifiering av deltagare som arbetslösa (där ett projekt arbetat med ungdomar i KAA, vilket inte var tänkt målgrupp). Rapport har skickats till Statskontoret. Det finns ännu inget besked kring hur bristerna ska hanteras.

Revisionsrättens granskning av ESF-rådet
Räkenskapsår 2023/2024 – Care – här framkommer brister kopplade till utbildningstillfällen i svenska där det inte är möjligt att verifiera deltagare (öppen inbjudan vilket har försvårat verifiering). Ingen slutrapport har kommit där.

Granskningar som avser programperioden 2021-2027
Kommissionens granskning av ESV (nu Statskontoret)
Räkenskapsår 2023/2024 – även här framkommer brister i verifiering av målgruppen arbetslösa. Statskontoret fick rapport förra veckan och vi har ett gemensamt tolkningsmöte inbokat.

Revisionsrättens granskning av ESF-rådet
Räkenskapsår 2023/2024 – även här lyfts brister i verifiering av målgruppen arbetslösa samt brister i verifieringen av personalens tid kontra deltagarnas tid.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Myndigheten fick ett varningsbrev från kommissionen i juni där de varnar för att de kan hålla inne med utbetalning om inte myndigheten vidtar åtgärder kopplat till brister i verifiering av målgrupp. Myndigheten har under sommaren beslutat om nya rutiner och Statskontoret bedömer att myndighetens nya rutiner är tillfredsställande. Ett problem är att ECA gärna hade sett att samtliga arbetslösa deltagare var inskrivna på Arbetsförmedlingen, men så fungerar inte systemet i Sverige.

Sannolikt kommer granskningarna resultera i någon typ av finansiell korrigering men det är i dagsläget oklart i vilken omfattning och hur dessa ska hanteras.

Statskontorets årliga projektgranskning
Statskontoret ska som en del av uppdraget att vara revisionsmyndighet för strukturfonderna säkerställa att ett lämpligt urval av insatser omfattas av revision i syfte att kontrollera de deklarerade utgifterna (artikel 77.1 förordning 1060/2021). Revisionerna avser utgifter som deklarerats till EU-kommissionen för räkenskapsåret 2025/2026.

Det har skett ett slumpmässigt urval om 23 beslut om utbetalningar, fördelade på 22 projekt.

Granskningen startade i juni 2026. De granskade projekten kommer att avrapporteras i en sammanfattande revisionsrapport som beräknas bli expedierad i november 2026.
Det sker en utökad granskning jämfört med tidigare år med anledning av revisionerna från Revisionsrätten och Kommissionen, bland annat avseende verifiering av målgrupp.
Granskningen utgör underlag för beräkningen av den årliga felprocenten.
Revisionsuttalandet lämnas in tillsammans med de slutliga räkenskaperna och årliga förvaltningsförklaringen i februari 2027.

Riksrevisionens effektivitetsgranskning
Riksrevisionen har i juni 2026 beslutat att inleda granskning av statens nyttjande av den Europeiska socialfonden inom arbetsmarknadspolitiken.

Riksrevisionen har som en central uppgift att granska effektiviteten i statlig verksamhet, statliga insatser och statliga åtaganden.

Skäl till beslutet:
Den Europeiska socialfonden (ESF+) utgör en viktig del av svensk arbetsmarknadspolitik. Programmet innehåller arbetsmarknadspolitiska insatser som bland annat ska stärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken. Det finns dock indikationer på undanträngning och att lärdomar inte omsätts i ordinarie arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Det finns också problem kopplat till styrningen av socialfonden. Sammantaget finns tecken på bristande resursutnyttjande och måluppfyllelse.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Problemindikationer:

- Resultat tas inte tillvara i organisationerna efter projektavslut
- Risk att projekt tränger undan annan verksamhet
- Styrsignaler som riskerar ge missriktade incitament

Revisionen ska bidra med kunskap om ett effektivt nyttjande av socialfonden och ge underlag inför socialfondens nästa programperiod. Preliminär publicering av revisionsrapport september 2027.

Se ytterligare underlag i mappen.

Elin L. kommenterade att tidplanen blir tight om revisionen ska utgöra grund för nästa programperiod. Maria R. svarade att även myndigheten har påpekat detta.

Carina Hagelin Kjällman, Försäkringskassan, ställde frågan om det är senaste årens förenklingar som har lett till problem med verifiering av målgruppen.

Maria R. svarade att hon inte tror att det handlar om förenklingar utan mer om ett nytt perspektiv i ECA:s granskning. Till viss del har projekten haft brister i verifieringen men fokus för granskningen har varit på den förvaltande myndighetens förvaltning- och kontrollsystem.

Mikael S. framhöll att det inte finns några indikationer på att någon medvetet ska ha gjort fel när det gäller någon av de pågående revisionerna.

Håkan Gustavsson, TCO, kommenterade att vi ska välkomna den här typen av granskningar och att syftet är gott. Men det är viktigt att ha med sig att det kan väcka många frågor. Därför är det positivt att ÖK får löpande statusuppdateringar.

10. Information från senaste AU-mötet

• Föredragande Marina Carlsson, ordförande i AU

Se mötesanteckningar från 9 september 2026

På AU-mötet bereddes dagordning för dagens möte. På mötet i december kan det bli aktuelltmed en eller flera beslutspunkter.

Samstart och Samstart+ kommer att delta på nästa möte i december. Fler förslag på projektbesök tas tacksamt emot, vi har några kvar på listan. Förslag på projektbesök skickas till ÖK-sekretariatet.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

11. Övriga frågor

- Förslag på datum för Övervakningskommitténs möten 2026:

3 mars, 3 juni, 6 okt och 1 dec

- Föredragande: Elin Landell

Datumen fastslås och lokalen Atlanta på WTT är bokad för dessa datum.

12. Presentation av ”Jämställdhet i Europeiska socialfonden – slutrapport: Klusterutvärdering av jämställdhet”

- Föredragande: Elina Härmä, Oxford Research, Ylva Saarinen, Policy in Practice, Jonas Månsson, Blekinge Tekniska Högskola

Avser programperioderna 2014-2020 och 2021–2027

Uppdrag och metod i korthet

- **Syfte**: analysera hur jämställdhet integrerats i ESF+ och om insatserna ger jämställda möjligheter och utfall för kvinnor och män
- **Utvärderingskriterier**: ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och mervärde för unionen
- **Kvantitativ registeranalys** av drygt 28 000 deltagare i programområde 1 och 2 och 3 (programperioden 2014-2020). Ingen kontrollgrupp.
- **Fallstudier** av åtta projekt bestående av dokumentstudier och intervjuer
- **Intersektionell ansats**: kön analyseras tillsammans med ålder, födelseregion, utbildningsnivå, arbetsförmåga, geografi och sektor
- Uppdragsperiod juni 2024 – september 2026

Den samlade slutsatsen

- Socialfonden skapar betydande värden för individer och verksamheter – men skillnader kvarstår mellan kvinnor och män i ekonomiska resultat och etablering
- Skillnaderna finns inte främst i tillgången till insatser, utan i vad insatserna leder till
- Jämställdhetsintegreringen behöver stärkas genom hela styrkedjan – från programutformning och utlysningar till genomförande, uppföljning och lärande
- Programmet mildrar konsekvenserna av ojämställdhet och synliggör frågan – bidraget till att förändra strukturerna är mer begränsat och svårare att belägga

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

- Stora strukturella utmaningar översätts till breda mål i lokala projekt som saknar mandat och räckvidd att förändra strukturerna – insatserna behöver matcha problemets nivå
- Generell jämställdhetsintegrering bör kombineras med större och mer långsiktiga satsningar hos aktörer med systemansvar (SamSTART, SamSTART+)

Rekommendationer

- Stärk jämställdhetsintegreringen genom hela styrkedjan.
- Stärk stödet till projektens jämställdhetsintegrering i början av projektperioden och inför en tydligare uppföljning av densamma under genomförandet.
- Utveckla rapporteringen så att projekten systematiskt redovisar hur jämställdhetsintegrering hanteras.
- Nyansera synen på resursfördelning och fokusera på likvärdig nytta för kvinnor och män.
- Stärk enhetligheten i hur projekt bedöms och kategoriseras utifrån jämställdhetsintegrering genom tydligare kriterier.
- Öka träffsäkerheten i riktade utlysningar när de syftar till att hantera tydligt identifierade jämställdhetsproblem.
- Tydliggör vilka insatser som ska lösa vilka typer av problem
- Anpassa framtida utlysningar utifrån forskning, tidigare resultat och identifierade skillnader i utfall mellan kvinnor och män.
- Stärk lärande, metodspridning och användning av goda exempel.
- Behåll jämställdhetsintegrering som generell princip i alla projekt, men komplettera med mer fokuserade satsningar där strukturell förändring eftersträvas.

Se ytterligare underlag i mappen.

Marina Carlsson, Funktionsrätt Sverige, konstaterade att det finns en stor förbättringspotential inför nästa programperiod när det gäller att skapa uppföljningsbara mål. Marina frågade om det finns någon grupp som är värd att titta extra på.

Jonas M. svarade att målgruppen 55+ är viktig utifrån den kvantitativa analysen, men att det finns fler diskrimineringsgrunder att titta på.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Elin L. konstaterade att vi behöver fundera på sätt att följa upp detta, exempelvis i utvärderingsplanen, under nästa programperiod. Vi behöver ta tillvara på dessa erfarenheter inför den nya programperioden. Elin frågade var i styrkedjan det är viktigast att förtydliga jämställdhetsperspektivet?

Ylva S. svarade att projekten behöver kunna operationalisera jämställdhetsbegreppet och sätta mål som sedan kan följas upp. Utlysningarna är kanske den viktigaste delen av styrkedjan. Där går det även att styra genom metoder.

Jonas M. fyllde på med att resultatet av utvärderingen är som förväntat om vi kollar på arbetsmarknaden som helhet och om vi framöver vill åstadkomma en förändring behöver vi veta *vad* det är vi vill åstadkomma.

Mikael S. konstaterade att vi behöver försöka göra sådant som är svårt och att det är viktigt att ta om hand denna typ av konstruktiva och konkreta rekommendationer.

Carina Wilhelmsson, MYH, tackade för en bra dragning och framhöll att det är viktigt att vi talar om det vi redan vet för att kunna styra projekten dit vi vill.

Sirin Celik, Fremia, höll med Carina W. och undrade om det finns något som fungerar bättre än annat när det gäller att få gruppen kvinnor från Afrika och Asien att lyckas bättre?

Ylva S. svarade att det är svårt att svara på utifrån registerdata och att Svenska ESF-rådet närmare behöver undersöka varför resultaten ser ut som de gör för olika grupper och sedan styra mot de resultat vi vill ha genom att exempelvis peka ut metoder som fungerar för olika grupper.

Elina H. kompletterade med att det i delrapporten genomfördes en forskningsöversikt och där framgår det att olika grupper utsätts för olika typer av diskriminering. Ett tips är att ta del av den rapporten för mer kunskap och inspiration.

Jonas M. fyllde på med att vi även behöver titta på vilka branscher vissa grupper får arbete inom. I vissa branscher är löneläget så pass lågt att det är svårt att komma över gränsen för 80 % av medianlönen. Jonas betonade igen att Svenska ESF-rådet behöver arbeta med en logik med stöd av forskningen - vad som ska uppnås och på vilket sätt.

Mattias Schulstad, LO, menade att det intersektionella perspektivet är viktigt och att också fokusera på gruppen icke-akademiker. Det är ett medskick både till Svenska ESF-rådet och till departementet inför nästa programperiod - att satsa på projekt för de individer som behöver insatserna mest och inte plocka de lågt hängande frukterna för att kunna visa på resultat. Om man är modig kan man påverka på riktigt. LO är rädda för att den nya modellen med prestationsbaserad ersättning ska göra att vi inte når de grupper som behöver insatserna mest.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Jonas M. betonade att det är viktigt att se att projekt är experiment och att även negativa resultat behöver få plats för att vi ska kunna dra lärdomar.

Elin L. lyfte att det är viktigt att vara medveten om skillnaden mellan på resultat och effekter. Vi vill åstadkomma en förändring och då är det effekter vi behöver styra mot.

Delrapporten från jämställdhetsutvärderingen läggs som underlag till dagens sammanträde.

13. Nästa ordinarie sammanträde den 2 december 2026 (World Trade Center, Stockholm)

14. Projektbesök: Utvecklingsprogram för fullföljd utbildning (UP2)

- Föredragande: Daniel Berr, SKR, Karin Hedin, Vilna AB, Johan Lindberg och Arijana Bajric, Katrineholms kommun

Daniel Berr, SKR, berättade om bakgrunden till projektet utifrån SKR:s perspektiv.

- **15 %** av elever som går ut nian saknar behörighet till gymnasiet.
- **20 %** går inte ut gymnasiet med examen på **3 år.**
- På introduktionsprogrammen tar bara **20 %** examen inom **5 år.**
- **12%** av ungdomar mellan **16–19 år** ingår i det kommunala aktivitetsansvaret.

Målet i UP2 var att **ge skolhuvudmän förbättrade förutsättningar att förebygga studieavbrott och främja fullföljd utbildning** genom att**:**

- Elever i riskzonen för studieavbrott får bättre förutsättningar att känna engagemang i skolan, öka skolnärvaron och fullfölja sin utbildning.
- Ungdomar som varken arbetar eller studerar får, med hjälp av projektet, lättare att återgå till studier, eller komma i arbete.
- **Lokal organisation** – Varje deltagande kommun ansvarade för att det fanns en organisation för styrning och ledning av projektet. Det fanns en lokal processledare på minst 50 %, ett utvecklingsteam, samt tillgång till projektekonom/administratör om minst 10 %. Detta var krav för att kunna ingå i satsningen.
- **Lokal styrning** – Förvaltningsledning eller motsvarande fungerade som styrgrupp för utvecklingsarbetet.
- **Lokal processledare** – Den lokala processledaren ansvarade tillsammans med sitt lokala utvecklingsteam för att planera, genomföra och följa upp utvecklingsarbetet i UP2. I huvudsak dessa som SKR hade kontakt med.

SKR:s roll

- Projektledde och ansvarade ytterst för projektets ekonomi och genomförande.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

- Utgjorde ett stöd till de lokala processledarna och de olika kommunerna.
- Hade ansvar för att skapa arenor för kontakt och utbyte mellan de lokala processledarna och de olika kommunerna.
- Ansvarade för att genomföra kompetensutvecklingsinsatser, följa utvecklingsprocesserna, planera och leda träffar.
- Kopplade insatser till forskning, beprövad kunskap och lärande exempel. En forskare följde projektet.

UP-kommuner:

Kinda, Laxå, Storfors, Ånge, Töreboda, Storuman, Lycksele, Kungsbacka, Helsingborg, Borås, Mölndal, Norrköping, Växjö, Öckerö, Hedemora, Timrå, Säffle, Mariestad, Alvesta, Kävlinge, Varberg, Ekerö, Falköping, Katrineholm, Västervik, Umeå

Programmet skulle bidra till långsiktigt hållbara förändringar, vilket förutsatt en förankring i hela styrkedjan. Det var därför avgörande att både förvaltningsledning och förtroendevalda involverades i arbetet.

En utbildning har publicerats på Adda (Ett företag inom SKR) – Leda vägen till skolframgång

Johan Lindberg och Arijana Bajric, Katrineholms kommun, berättade därefter om deras utvecklingsresa i projektet.

Kommunen var måna om att inte bedriva arbetet som ett projekt eller program, utan som en kommunal utmaning där projektet skapade en hävstång för att kunna testa.

Individresultat:

- Minskat antal med oroande frånvaro
- Ökad skolnärvaro
- Fler med gymnasiebehörighet
- Fler fortsätter till gymnasiet
- Fler med gymnasieexamen
- Halverat antal studieavbrott
- Fler tillbaka till studier
- Fler i praktik, arbete och annan sysselsättning

Resultat på organisations- och strukturnivå:

- Höjd kunskapsnivå på alla nivåer
- Kultur som främjar fullföljd utbildning
- Delaktighet på alla nivåer

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

- Förbättrade strukturer och rutiner
- Välfungerande organisation för KAA
- Koll på alla i målgruppen 16-19 år
- Kommungemensam strategi
- Intresse från externa

Framgångsfaktorer:

- Ett väl genomtänkt och envist förankringsarbete
- Strategiskt, systematiskt och målinriktat utvecklingsarbete
- Ökad kunskap och kompetens på alla nivåer
- Alla projekt under samma paraply
- Samtidigt utvecklingsarbete inom skola och KAA
- Samverkan, samverkan, samverkan!
- Hela organisationens ansvarstagande, engagemang och omsorg om våra barn och ungdomar

Strategirådet har utvärderat projektet och extern utvärderare Karin Hedin från Vilna AB gick igenom effekter. De har inom ramen för utvärderingen tagit fram rekommendationer till skolhuvudmän, SKR och Svenska ESF-rådet.

Rekommendationer till skolor och huvudmän

1. Utgå från verksamhetens egna behov
2. Säkerställ engagemang i hela styrkedjan
3. Stärk implementeringen nära verksamheten
4. Bygg in arbetssätten i ordinarie strukturer

Rekommendationer till SKR och andra programägare

1. Kombinera tydliga ramar med lokalt handlingsutrymme
2. Bygg på forskning och beprövad erfarenhet
3. Ge utrymme för analys och förankring
4. Säkerställ involvering i hela styrkedjan

Rekommendationer till Svenska ESF-rådet

1. Anpassa uppföljningen till insatsernas karaktär

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

2. Värdera även organisatoriska resultat
3. Skapa förutsättningar för förankring, nulägesanalys och processledning
4. Ge utvecklingsarbete tillräcklig tid

Se ytterligare underlag i mappen.

Mattias Schulstad, LO, kommenterade att det är viktigt att tänka på att målgruppens perspektiv finns med i presentationer av projektet, så att det blir tydligt att de har varit subjekt och inte objekt.

Företrädarna från Katrineholms kommun höll med om att detta är viktigt, och i andra presentationer av projektet har målgruppen varit mer i fokus.

Marie Denitton, Riksidrottsförbundet, frågade om Katrineholms kommun har gjort ett s.k. socialt bokslut som visar vad kommunen sparat in på detta i ekonomiska termer.

Arijana B. svarade att Katrineholms kommun har försökt synliggöra vad som händer för individer som exempelvis har hög problematisk skolfrånvaro och detta blir en indirekt beskrivning av vad kommunen sparar på detta arbete. De har även försökt att prata om projektet utifrån kommunens utmaningar kring kompetensförsörjning. Johan L. fyllde på med att det är en något laddad terminologi när det gäller de ekonomiska bitarna och de försöker hitta alternativa sätt att prata om nyttan av projektet. De kan dock i kommunen se att arbetslösheten har sjunkit flera perioder i rad och att fler fortsätter till högre studier, m.m.

Karin H. poängterade att det är för tidigt att säga något om de långsiktiga effekterna.

Sirin Celik, Fremia, kommenterade att det hon tar med sig från utvärderingen är behovet av att genomföra ordentliga nulägesanalyser och lyfte att det är positivt att Svenska ESF-rådet utlyser medel för förstudier.

Här fyllde Karin H. på med att SKR utgjorde ett bra stöd i arbetet med nulägesanalyser i kommunerna.

Kristoffer Nilsson, Skolverket, undrade hur det har gått för elever i på introduktionsprogram och hur de har arbetat med studie- och yrkesvägledning i projektet? Kristoffer undrade vidare hur det har gått för individer i etablering?

Företrädarna från Katrineholms kommun tryckte på att det har skett en generell positiv utveckling när det gäller vilka som går ut skolan med en fullständig examen men att det är viktigt att eleverna stannar i skolan, oavsett godkända betyg. Studie- och yrkesvägledare har varit väldigt viktiga i projektet och de har varit delaktiga i allra högsta grad. Genomströmningen går snabbare för att det är färre ämnen som eleverna inte får godkänt i. Det kommer ta lite tid innan de kan säga något om hur det har gått när det gäller etablering.

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

15. Sammanträdet avslutas

Elin L. tackar för mötet!

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Lista över närvarande ledamöter och övriga närvarande 7 oktober 2026

Organisation:	Ledamot:	Ersättare:
Arbetsförmedlingen	Tomislavka Barisic-Ljungholm	
Coompanion	Marita Öberg-Molin	
Folkbildningsrådet	Christer Nylander	
Forte		Ulrika Thomsson Myrvang
Fremia	Patrik Schröder	
Funktionsrätt Sverige	Marina Carlsson	
Försäkringskassan	Carina Hagelin Kjällman	
Landsorganisationen i SV. (LO)	Mattias Schulstad	
Migrationsverket	John Gunnarsson	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)	Susan Sundqvist Pettersson	
Myndigheten för yrkeshögskolan	Carina Wilhelmsson	
Region Gävleborg	Linda Källgren	
Riksidrottsförbundet	Marie Denitton	
Skolverket	Kristoffer Nilsson	
Svenskt Näringsliv	Carina Lindfelt	
Sveriges kommuner o regioner (SKR)		Tor Hatlevoll
TCO	Håkan Gustavsson	
Tillväxtverket		Åsa Lövelius Kebert
Universitets- och högskolerådet (UHR)	Malin Jönsson	

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Ordförande:
Elin Landell

Arbetsmarknadsdepartementet:
Cecilia Eng

Europeiska kommissionen:
Karl Wallén (digitalt)
Alexandra Kirgios (digitalt)

Svenska ESF-rådet
Mikael Sandström
Anna Sjöberg
Maria Rönnbäck
Anita Ivarsson
Agnes Venäläinen
Joacim Rova Grevstig
Jenny Ingvarsson

Bisittare från Svenska ESF-rådet:
Christofer Lindqvist
Maíra Sontag Gonzalez
Jonna Källström-Böresson

Bisittare från Arbetsmarknadsdepartementet:
Viktoria Bergström

Bisittare från Fremia:
Sirin Celik

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Protokollet är justerat:

_____	_____
Elin Landell, ordförande	Agnes Venäläinen, sekreterare
_____	_____
Carina Hagelin Kjällman, justerare	Carina Lindfelt, justerare

Assently: bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Följande handlingar har undertecknats den 19 oktober 2026

Protokoll ÖK 7 oktober 2026.pdf
(398808 byte)
SHA-512: 752357c4df505cc32e3ea1928b92d2713d367
8656c2fa61c45161ff323f02e5dcc24e844470e2bcfe38
bb00ecb9a6bdc37b8429cda6b42d6fde03dc4d0ec3c2b

Underskrifter

2026-10-19 10:31:46 (CET)

Karin Elin Landell

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2026-10-19 09:44:01 (CET)

Carina Hagelin Kjällman

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

2026-10-19 11:00:12 (CET)

Maria Lillian Carina Lindfelt

Undertecknat med e-legitimation (BankID)

Undertecknandet intygas av Assently

Protokoll ÖK 7 oktober 2026

Verifiera äktheten och integriteten av detta undertecknade dokument genom att skanna QR-koden till vänster.
Du kan också göra det genom att besöka https://app.assently.com/case/verify
SHA-512:
bcf895cbf64f40530d19f70eb52d9a1ec3cbc46fdfd0c67f117e8bab475c32392eb9629f01a02fb701393d29708205c0ba9ae5bf8c51440c49f3851bf3b61644

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently. Assently tillhandahålls av Assently AB, organisationsnummer 556828-8442, Sverige.